

Veel om het lijf

30 juni t/m 4 juli 2025

Psychoanalyse
SUMMER UNIVERSITY 2025

Programma Summer University Psychoanalyse 2025

	Maandag 30 juni	Dinsdag 1 juli	Woensdag 2 juli	Donderdag 3 juli	Vrijdag 4 juli	
deel 1			deel 2			
Ochtend 9.30-11.00	Esther Swart Welkom en inleiding Arjen Noordhof Sprekende lichamen: het begin van de psychoanalyse A 1.03	Sacha de Reuver Lichaamstaal: hoe het lichaam bron van (mis)communicatie kan zijn A 1.03	met Stijn Vanheule, Merle Heinemeijer en Famke Kwee moderator: Astrid Bakker Denkbeelden in de psychoanalyse A 1.03	Christine Franckx Verrassende verhalen over de psychische geboorte A 1.03	Edwin Bouman De ambigue aanwezigheid van het lichaam in de psychoanalyse A 1.03	
11.00-11.30	Koffie- en theepauze - locatie: hal bij A 1.03					
11.30-13.00	Jos Van Mosel Skin to skin Over de betekenis van de huid en huidandoeningen in de psychische ontwikkeling A 1.03	Eline Coppens Gefolterd door een lichaam A 1.03	Vervolg Denkbeelden A 1.03	Veerle Windels De mythe van de vestimentaire vrijheid A 1.03	Esther Swart Van Anna O naar anno nu over hysterie in de tegenwoordige tijd A 1.03	
13.00-14.00	Lunch - locatie: hal bij A 1.03					
Middag	14.00-15.00 Alexandra Broeder Het uitgemergelde lichaam als spiegel A 1.03	14.00-15.00 Maike Breuer Mijn vliegtuig is groter dan die van jou A 1.03	14.00-17.00 Film: Portrait de la jeune fille en feu Inleiding en nabespreking door Sacha Marlisa, Peter Verstraten en Simone Logtenberg CREA-theaterzaal 17.15-18.15 Informatie opleiding A 1.03	14.00-15.00 Parallelsessies Zie hiernaast	14.00-14.30 FEMI: muzikaal intermezzo A 1.03	
	korte pauze	15.15-15.45 Working Through A 1.03		15.00 - 15.30 koffie- en theepauze locatie: hal bij A.103	14.30 -16.00 Lut de Rijdt La diritta via smarrita De (non) binariteit en de adolescent A 1.03	
	15.15-16.45 Suzy Schipper Het lichaam uit beeld: de virtuele realiteit A 1.03	korte pauze		16.00-17.00 FBVG FeMale Image Van Faces tot Image tot Monument A 1.03	15.30-16.30 Vervolg Parallelsessies Zie hiernaast	16.00 Working Through/afsluiting A 1.03
	17.00 Derivé/Op drift een wandeling naar de borrel locatie volgt					16.30 Afscheidsborrel locatie volgt

Parallelsessies

**DO
03
JUL**

.....
14.00 – 15.00 uur

Parallelsessie 1

Denktank denkt denkbeelden
Astrid Bakker en
Melanie de Boever
A 1.04

Parallelsessie 2

Workshop Vaktherapie
(bewegen, dans)
Dione Dijkman
A 1.07

Parallelsessie 3

Het varkentje in de kamer
Christine Franckx en Kristel Bleyen
A1.05

Parallelsessie 4

Klinisch Seminaar
Philip Koster en
Roderik Hendriks
A 1.06

Parallelsessie 5

Klinisch Seminaar
Maaïke Doeven
en Barbara Swart
A 2.04

Parallelsessie 6

Klinisch Seminaar
Karine Plugge
en Edwin Bouman
A 2.05

.....
15.00 – 15.30 uur

koffie- en theepauze
Locatie: Eiland

.....
15.30-16.30 uur

Vervolg parallelsessie 1

Vervolg parallelsessie 2

Vervolg parallelsessie 3

Vervolg parallelsessie 4

Vervolg Parallelsessie 5

Vervolg Parallelsessie 6

.....
1, 2, 3 VRIJ TOEGANKELIJK
4, 5, 6 ALLEEN TOEGANKELIJK
VOOR KLINISCH WERKENDEN
– vooraf inschrijven en
vertrouwelijkheidsverklaring nodig

Veel om het lijf

Bij het overwegen om in psychoanalyse te gaan, komt vaak de gedachte: 'ik zit al zo in mijn hoofd, ik analyseer alles, denk voortdurend na en ben heel rationeel. Zou een lichaamsgerichte therapie niet beter bij mij passen?' Een begrijpelijke vraag, want psychoanalyse wordt vaak geassocieerd met rationeel denken en spreken. Verder kijkend, kan echter ontdekt worden dat het lichaam vanaf het (eerste) begin een centrale rol speelde in de psychoanalyse. De beroemde uitspraak van Sigmund Freud 'Het ego is in de eerste plaats een lichamelijk ego' (1923) deed ons kiezen voor lichamelijkheid als thema voor Summer University 2025.

Al in de baarmoeder komt het eerste contact met de ander tot stand. Een pasgeborene ervaart zijn omgeving via lichamelijke sensaties -warmte, kou, aanraking, honger- en pas later krijgen deze ervaringen betekenis in het contact met de ander. De vroege (moeder-baby) interactie vormt een voortdurende fysieke dans van aanvoelen, afstemmen, ervaren en expressie. De baby leert zichzelf via het lichaam kennen.

In de spreekkamer zijn overdracht en tegenoverdracht veelal fysiek en concreet waarneembaar: bij de analyticus in de eigen sensaties en bij de persoon op de bank in allerlei lichaamstaal. Het lichaam is onvermijdelijk in beweging en doet altijd mee. Ook ons dagelijks taalgebruik is er vol van. Uitdrukkingen zoals 'geen vaste grond onder de voeten hebben', maken tastbaar hoe de lichamelijke ervaring en het psychische samenhangen. Wie spreekt over het gevoel te wankelen, heeft het vaak over een verlies van grip of zekerheid, alsof het lichaam letterlijk meebeweegt met innerlijke onrust.

Het concrete van het lichaam heeft in deze tijd een belangrijke rol. Dat zien we terug in het gebruik van social media, het streven naar een perfect lichaam en de populariteit van mindfulness en bodyscans. Tijdens Summer University 2025 stellen we ons de vraag hoe de psychoanalyse zich hiertoe verhoudt. Hoe we via het concrete en tastbare van het lichaam naar de psychische ervaring komen. De sprekers laten ons aan den lijve ervaren wat lichamelijkheid in de psychoanalyse allemaal met zich meebrengt. De psychoanalyse heeft -en geeft- 'Veel om het Lijf'!

Summer University Psychoanalyse 2025

Maandag 30 juni t/m vrijdag 4 juli 2025

Locatie

Universiteit van Amsterdam
Roeterseiland Campus
Nieuwe Achtergracht 166, Amsterdam
Gebouw A UvA REC-A
Collegezaal A 1.03

De Summer University Psychoanalyse is een gezamenlijk initiatief van de Vlaamse en Nederlandse Psychoanalytische Vereniging en wordt georganiseerd door Astrid Bakker, Ad Bolhuis, Christine Franckx, Kristel Bleyen, Karine Plugge, Maaïke Doeven, Esther Swart en Melanie de Boever namens de Nederlandse en Vlaamse Denktank.

Kosten

Deel I (maandag en dinsdag)

Studenten €110,- | Overigen €220,-
*incl. accreditatie €330,-

Deel II (woensdag t/m vrijdag)

Studenten €165,- | Overigen €330,-
*incl. accreditatie €440,-

Deel I & II (hele week, ma 1 - vrij 5 juli)

Studenten €220,- | Overigen €440,-
*incl. accreditatie €660,-

*Accreditatie is aangevraagd bij de NVvP, NVP en FGzPT

De afbeelding op de voorkant is
werk van FBVG, kunstenaar.
Voor meer informatie: www.fbvlg.art

Meer informatie over het programma, aanmelding en logies,
zie www.psychoanalysesummer.nl

Psychoanalyse
SUMMER UNIVERSITY 2025